
Nem- pénzügyi jelentések kiadásának trendjei

Fenntarthatósági
Füzetek 2.

CG & PARTNERS
KUTATÓ ÉS TANÁCSADÓ KFT.

Az adatgyűjtést és elemzést Huller Beáta készítette, a 2. Fenntarthatósági Füzet szakdolgozatának feldolgozásával készült.

Szerkesztette: Dr. Szigeti Cecília

www.cgpartners.hu

ISBN 978-963-88804-0-6

ISSN 2061-6007

A kiadványt a Széchenyi István Egyetem hallgatói számára oktatási segédletként készítettük. A kiadvány piaci forgalomba nem kerül, jövedelemszerző célt nem szolgál, tartalma a CG & Partners Kutató és Tanácsadó Kft. véleményét tükrözi és nem tekinthető az érintett szervezetek hivatalos állásfoglalásának.

Bevezetés

Cégünk fő profilja a fenntarthatóság különböző dimenzióinak kutatása, partnerként közreműködtünk számos ökológiai lábnyommal, megtérülő környezetvédelmi beruházásokkal, fenntarthatósági jelentésekkel kapcsolatos kutatásban. Jövedelemszerző tevékenységünk mellett ismereteinket megosztjuk a felsőoktatás hallgatóival is, bevonva őket kutatási munkánkba.

Kiadványunk második eleme a Fenntarthatósági Füzetek című sorozatunknak, mely a fontosabb, a szakmai irodalomból jelenleg hiányzó témákról tartalmaz rövid összegzéseket.

Célunk, hogy a hallgatók és más érdeklődő olvasók a fenntarthatóság kutatásának fontosabb eredményeit megismerhessék, hivatkozások alapján hozzáférhessenek az eredeti anyagokhoz, saját kutatásaikhoz, szakdolgozatukhoz jó kiindulópontot találjanak, olyan megközelítésekkel találkozzanak, amelyek gondolkodásra ösztönöznek.

„Haladó olvasóknak” szánjuk kiadványainkat, akik már ismerik a szakterület alapfogalmait, ha egyetemisták, akkor eredményesen teljesítették az alapozó kurzusokat. A szakirodalomban általánosan ismert fogalmakat ezért nem magyarázzuk, feltételezzük ezek ismeretét.

A füzetek alapját jelentő anyagokat Huller Beáta gyűjtötte össze és elemezte, jelenlegi kiadványunk alapját szakdolgozata jelentette.

Fenntarthatósági Füzetek című sorozatunk második kiadványa a vállalatok által kiadott nem pénzügyi jelentéseket vizsgálja világszerte. A vizsgálathoz három szervezet adatait használtuk fel: a Global Reporting Initiative nevű multistakeholder kezdeményezés, a Corporate Register valamint a magyarországi KÖVET Egyesület a Fenntartható Fejlődésért által összegyűjtött nem-pénzügyi jelentéseket.

Kérjük, ha kinyomtatja a kiadványt, azt a lehető legkisebb környezetterheléssel tegye, ezért javasoljuk az újrahasznosított papír használatát, valamint a kétoldalas nyomtatást. Ha már nincs szüksége kiadványunkra, adja tovább barátainak.

I. Trendelemzés a GRI adatai alapján

Nemzetközi szinten a jelentések legszéleskörűbb gyűjtését a Global Reporting Initiative (GRI) nevű multistakeholder kezdeményezés valamint a Corporate Register nyújtja. Az így összegyűjtött adatokhoz való hozzáférés teljesen szabad, és mindenki számára ingyenes. E két kezdeményezés által összegyűjtött adatokat folyamatosan frissítik, így teljesen naprakész információkat nyújtanak. A tanulmányban ezért e két kezdeményezés által összegyűjtött adatokra támaszkodunk a jelentések nemzetközi szinten való vizsgálatánál.

Nemzetközi szintű trendelemzés

A GRI 1999 óta gyűjti a világban kiadott jelentéseket. (A jelentések mindig az előző évre vonatoznak, így például a GRI által 1999-ben jegyzett jelentés az 1998-as évre vonatkozik.)

A GRI célja, hogy egységesítse a különböző gazdasági szervezetek, vállalatok nem pénzügyi jelentéseit. A jelentések megírásához különböző útmutatókat bocsát az érdeklődők rendelkezésére, jelenleg a G3 a legfrissebb. A vállalkozások különféle jelentéseket készíthetnek, az eltéréseket a megfelelési szintek jelölik, A, A+, B, B+, C, C+ szintű jelentéseket különböztethetünk meg. „+” szintű akkor lehet egy jelentés, ha azt külső szerv tanúsította.

Az alábbi táblázat mutatja az egyes szintekre vonatkozó követelményeket.

1. ábra: Jelentések megfelelési szintjei

Report Application Level	C	C+	B	B+	A	A+
G3 Profile Disclosures OUTPUT	Report on: 1.1 2.1 - 2.10 3.1 - 3.8, 3.10 - 3.12 4.1 - 4.4, 4.14 - 4.15		Report on all criteria listed for Level C plus: 1.2 3.9, 3.13 4.5 - 4.13, 4.16 - 4.17		Same as requirement for Level B	
G3 Management Approach Disclosures OUTPUT	Not Required	Report Externally Assured	Management Approach Disclosures for each Indicator Category	Report Externally Assured	Management Approach disclosed for each Indicator Category	Report Externally Assured
G3 Performance Indicators & Sector Supplement Performance Indicators OUTPUT	Report on a minimum of 10 Performance Indicators, including at least one from each of: social, economic, and environment.		Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of: economic, environment, human rights, labor, society, product responsibility.		Respond on each core G3 and Sector Supplement* Indicator with due regard to the materiality Principle by either: a) reporting on the indicator or b) explaining the reason for its omission.	

*Sector supplement in final version

Forrás: AL GRI Application Levels;

http://www.globalreporting.org/NR/rdonlyres/D2BC0DF8-FF2C-4BAB-B2B4-27DA868C2A5F/2804/G3_AL_ENG_with_cov1.pdf, 3. oldal, letöltés ideje: 2009. 10. 28.

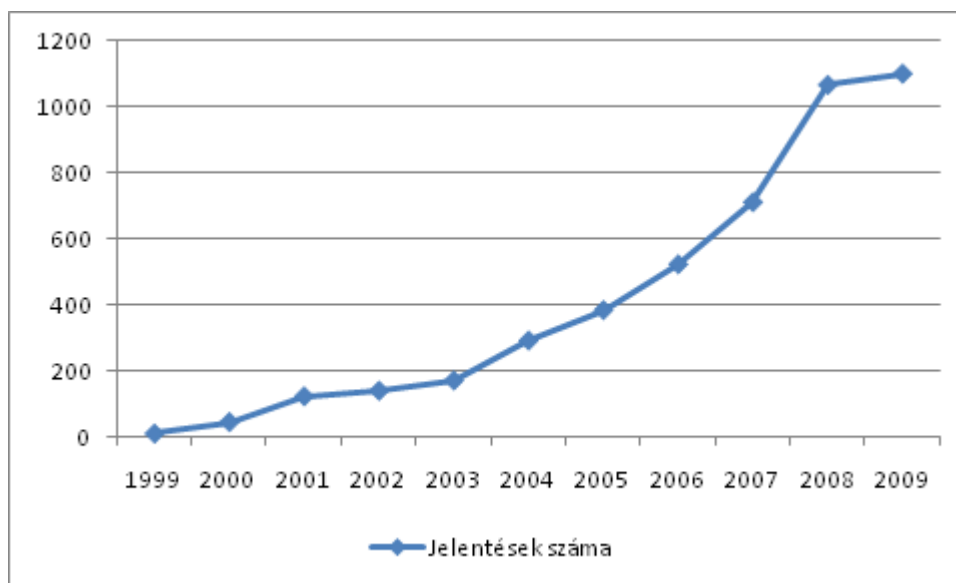
A C szint esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a G3 útmutató meghatározott fejezeteiben (1.1, 2.1-2.10, 3.1-3.8, 3.10-3.12, 4.1-4.4, 4.14-4.15) előírt adatokat, valamint minimum 10 teljesítményindikátort, amelyekben legalább 1-1 környezeti, társadalmi, gazdasági van.

A B szintnek megfelelő jelentéseknek a C előírásain kívül további fejezetekben előírt adatokat (1.2, 3.9, 3.13, 4.5-4.13, 4.16-4.17) valamint 20 teljesítményindikátort kell tartalmaznia. Az A szintű jelentéseknek a B szint adatszolgáltatási kötelezettségén felül az adott szektorra jellemző teljesítmény indikátorokkal is rendelkeznie kell. A vállalatok által kiadott jelentések általában C vagy B szintűek, nagyon kevés azon jelentések száma, amelyek elérik az A vagy A+ megfelelési szintet.

A következőkben megvizsgáljuk a vállalatok által kiadott jelentések számának alakulását.

Az alábbi 2. számú ábra összegezve, azaz kontinensektől függetlenül mutatja a kiadott jelentések számának alakulását. A kiadott jelentések számánál folyamatosan növekvő tendenciát figyelhetünk meg, melyben csupán egyszer történt egy kisebb visszaesés (2008-ban).

2. ábra: Jelentések számának alakulása 1999-2009 között

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján

Ahogy az alábbi 1. számú táblázat adatai is mutatják 1999-ben még csupán 10 jelentés látott napvilágot. Az évek múlásával azonban a jelentések száma is egyre

nőtt, s 2009-re elérte az 1063 darabot. A kiadott jelentések számát tekintve Afrika áll a legrosszabbul: itt csupán 215 jelentés készült az elmúlt 10 évben. Afrika előtt Ázsia áll 695 jelentésével, az élmezőnyben pedig Amerika és Európa foglal helyet. Amerikában 1075 jelentést készítettek, míg Európában ennek több mint kétszeresét, azaz 2328 darabot. Ezen adatok ismeretében teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy Európa a jelentéskészítés vezető kontinense.

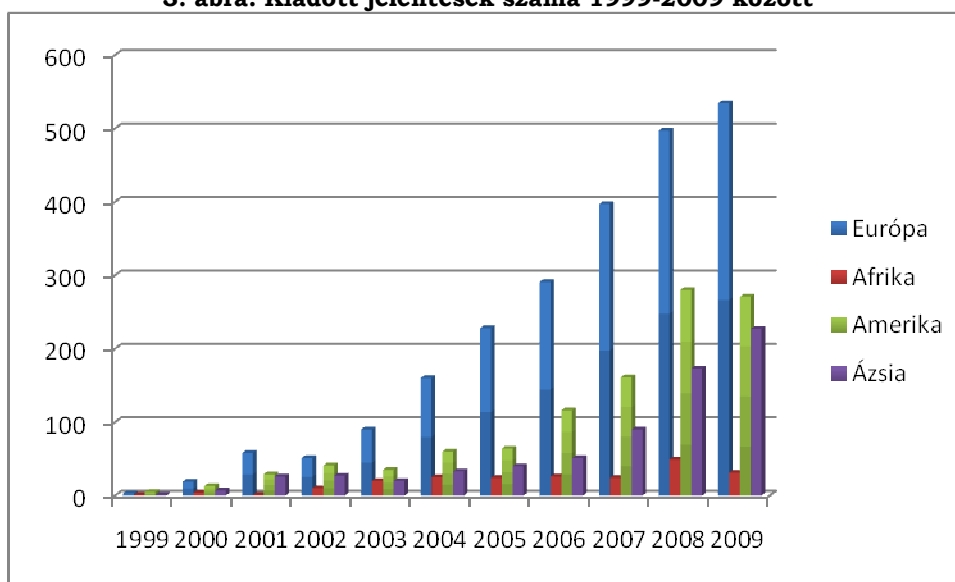
1. táblázat: Kiadott jelentések száma 1999-2009 között

	Európa	Afrika	Amerika	Ázsia	Összesen
1999	3	1	5	1	10
2000	19	4	13	7	43
2001	58	1	29	26	114
2002	51	10	41	27	129
2003	90	20	35	20	165
2004	160	25	60	33	278
2005	228	24	64	40	356
2006	291	26	116	51	484
2007	397	24	161	90	672
2008	497	49	280	173	999
2009	534	31	271	227	1063
Összesen	2328	215	1075	695	4313

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján

A fenti adatokat rendkívül jól szemlélteti a következő 3. számú ábra, ahol az egyes kontinensek közötti különbségek még jobban megfigyelhetők.

3. ábra: Kiadott jelentések száma 1999-2009 között

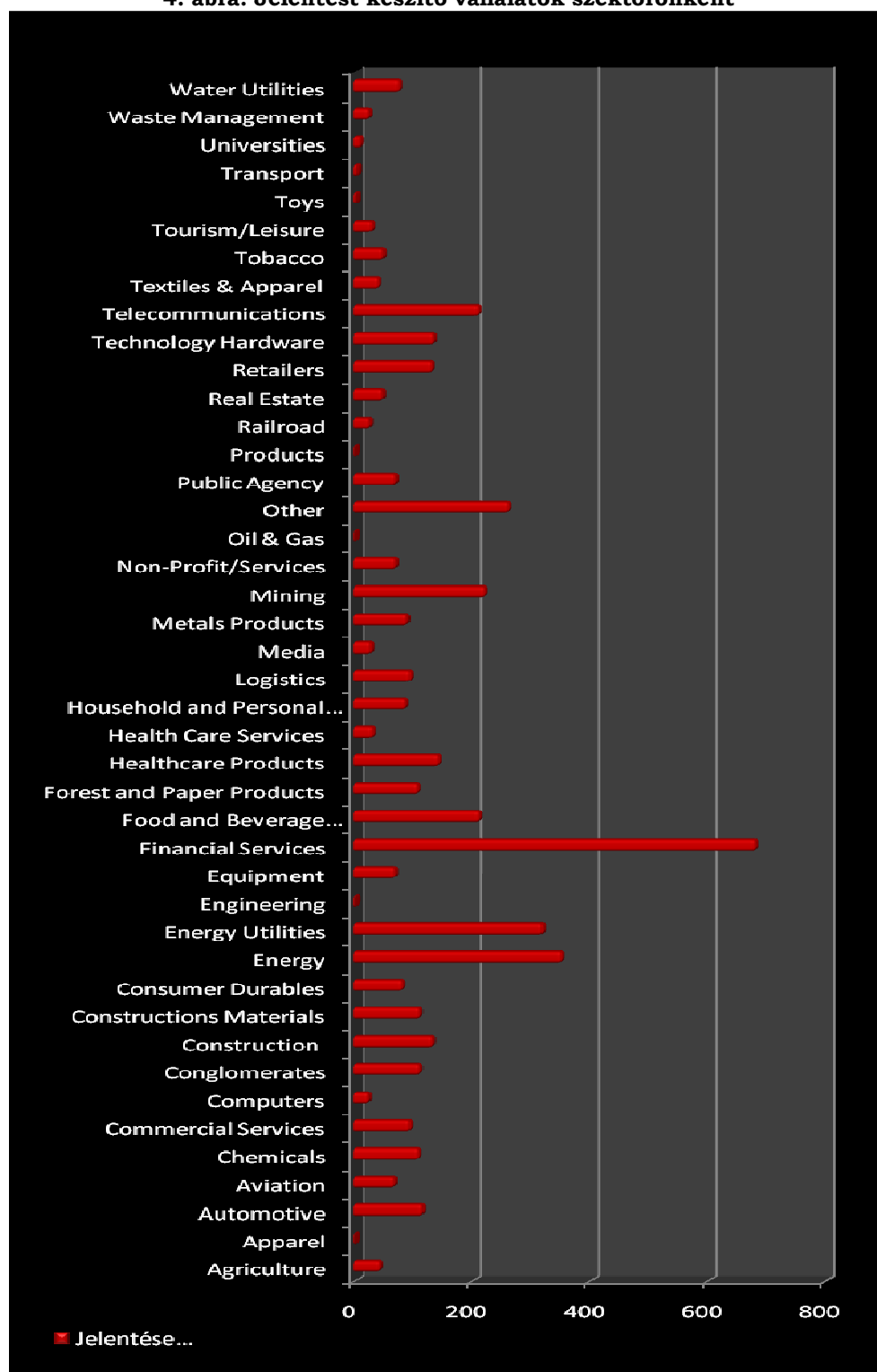
Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján¹

¹ Az adatgyűjtésben közreműködött Mészáros Máté

Tisztán látszik a jelentések folyamatosan növekvő száma valamint Európa fölénye a többi kontinenssel szemben. 2002-ig Európa és Amerika még fej-fej mellett haladtak, azonban 2003-ban az Európában kiadott jelentések száma jelentősen megugrott az Amerikában kiadott jelentések számához képest, s ez a különbség később is csak fokozódott. Érdemes megvizsgálni a jelentéseket szektoronkénti bontásban is (4. számú ábra). Ahogy az alábbi ábra is szemlélteti a legtöbb jelentést a pénzügyi szolgáltatások szektorában adták ki. Ezt követi az energia illetve az energia hasznosításának szektora, majd pedig az egyéb kategória. A pénzügyi szolgáltatások szektora, valamint az energia szektor között rendkívül nagy a különbség: A pénzügyi szektorban csaknem kétszer annyi jelentést (682 darab) adtak ki, mint az energiaszektorban (353 darab).²

² Az itt feltüntetett adatok csak az adott időpillanatra vetítve mutatattak pontos értéket (a primer adatok letöltése 2009 őszén történt). Ha az olvasó hasonló vizsgálatot kíván végezni, a folyamatos regisztráció miatt az általunk bemutatotthoz képest eltéréseket fog tapasztalni a 2009. évi adatoknál illetve az országonkénti és szektoriális besorolásoknál). Kérjük ezt a füzet további ábráinak értelmezésekor is vegye figyelembe!

4. ábra: Jelentést készítő vállalatok szektoronként

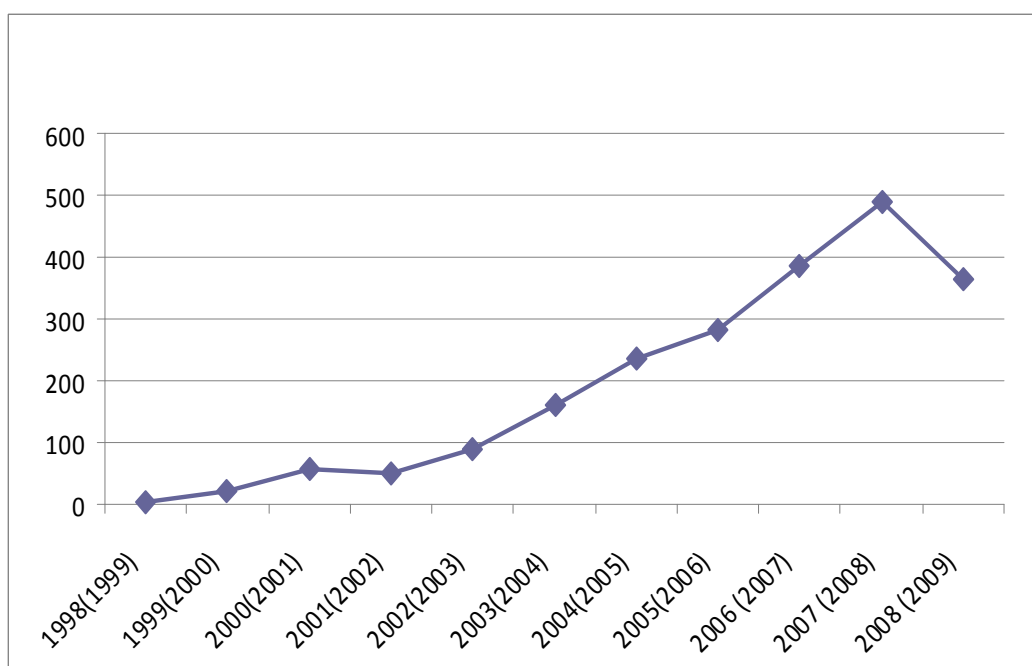

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján

Európában kiadott jelentések

1999 és 2009 között Európában összesen 2136 jelentést adtak ki. Ahogy az alábbi 5. számú ábrán is látható a jelentések száma folyamatosan emelkedett egészen 2009-ig (2008). Ekkor valószínűleg a válság hatására jelentősen megcsappant a jelentések kiadása, ami a vállalatok kiadás-visszafogásával magyarázható.

5. ábra: A jelentések száma összesen

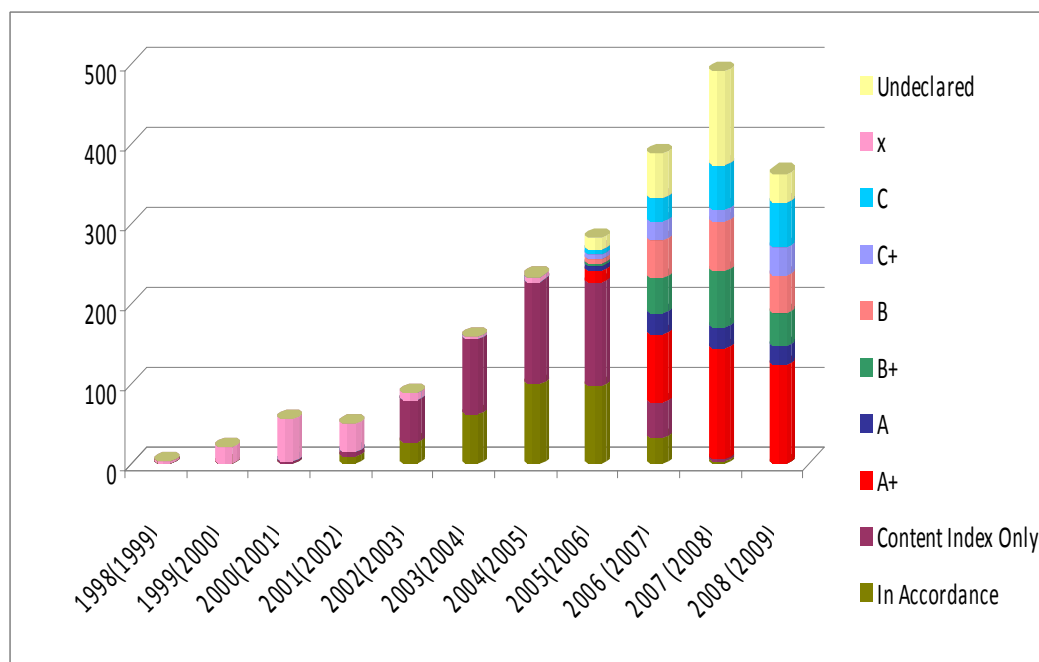

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján;

<http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009.10. 20.

A következő ábra mutatja a különböző megfelelési szinteken lévő jelentések számát 1998 és 2008 között. Látható, hogy a napjainkban használatos megfelelési szintek a 2005-ös évtől jelentek meg. Előtte csupán a jelentést tartották nyilván (az ábrán „x”-szel jelölve), illetve esetleg azt, hogy megfelel a GRI követelményeinek. 2005-ben viszont már megjelentek az első olyan jelentések, amelyeket már megfelelési szinttel láttak el. A vizsgált 10 évben összesen 145 „C” szintű jelentést, 79 „C+” , 161 „B”, 160 „B+”, 82 „A”, 363 „A+” szintű jelentést adtak ki.

6. ábra: A jelentések megfelelési szintjeinek alakulása³

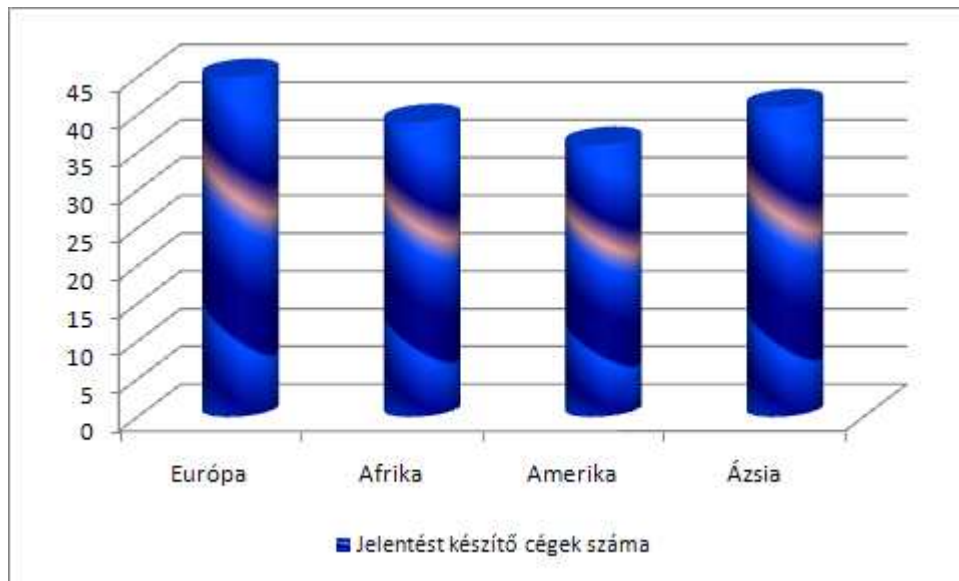
Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján;
<http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009.10. 20.

Nemzetközi trendelemzés a Corporate Register adatai alapján

A Corporate Register adatai alapján szerte a világban összesen 6708 vállalat készített jelentést, melynek nagy része Európában látott napvilágot. Ahogy az alábbi 7. számú ábra is mutatja, Európában 45, Ázsiában 41, Afrikában 39, Amerikában pedig 36 ország vállalatai készítették jelentést 1999 és 2009 között.

³ Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján; <http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009.10. 20.

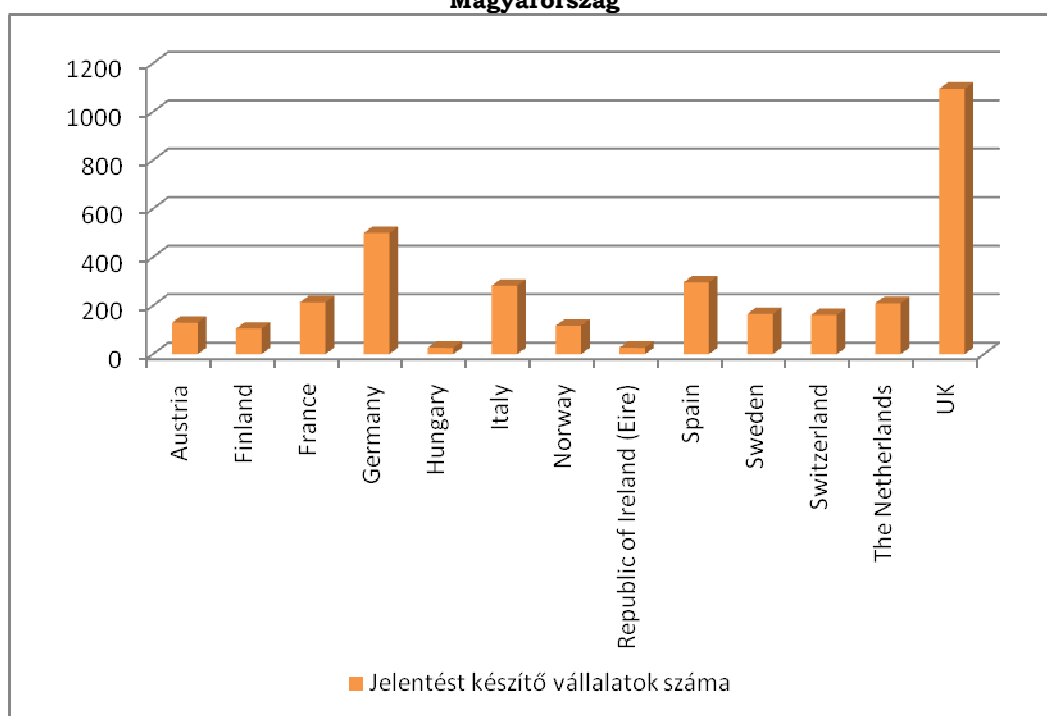
7. ábra: Jelentést készítő cégek, országok száma szerint kontinensenkénti bontásban

Forrás: saját szerkesztés a Corporate Register adatai alapján

Az Európában kiadott jelentések országonkénti bontását vizsgálva megállapítható, hogy az Egyesült Királyságban készít a legtöbb vállalat jelentést. Összesen 1095 cég jelentéseit jegyzi a Corporate Register. A rangsorban a második helyet Németország vívta ki 500 jelentést készítő vállalattal, Spanyolország pedig a harmadikat 296 jelentést kiadó céggel. Magyarország a rangsor utolsó harmadában foglal helyet, itt csupán 27 vállalat készített jelentést (8. ábra).

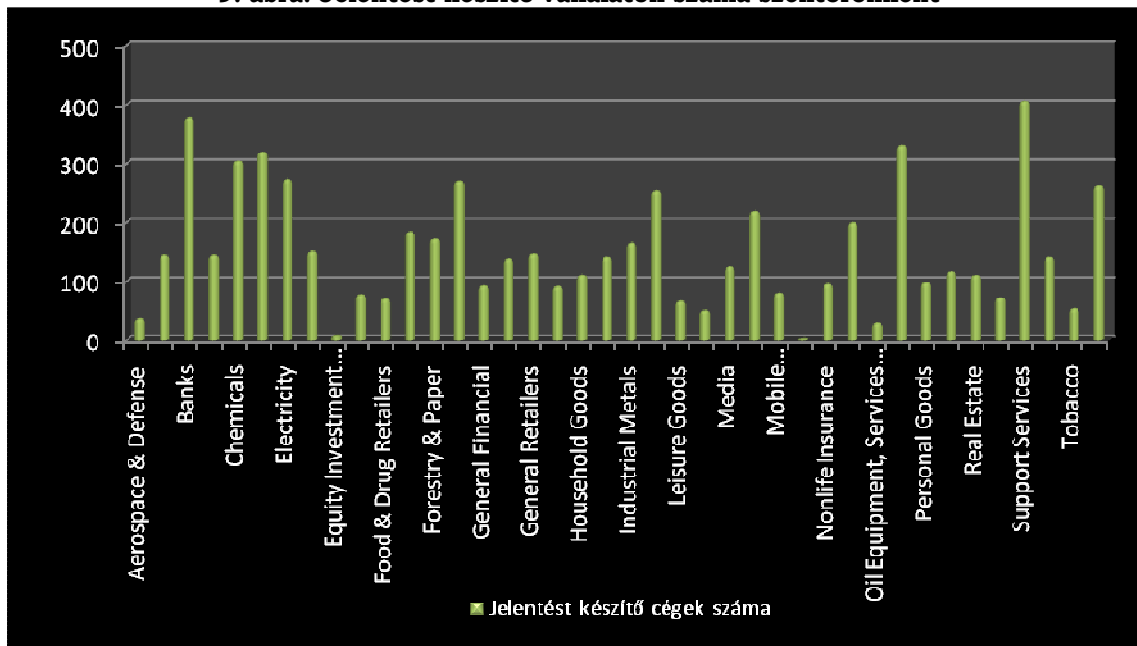
8. ábra: Európában a 100-nál több jelentést készítő vállalkozással rendelkező ország és Magyarország

Forrás: saját szerkesztés a Corporate Register adatai alapján

A kiadott jelentések szektoronkénti vizsgálata a következő eredményt adja (16. számú ábra): A legtöbb, azaz 406 vállalat a „Support Services” (támogató szolgáltatások) szektorban készített jelentést, a bankszektorban 378 intézmény adott ki jelentést, 330 vállalattal az egyéb szektorba tartozók állnak a harmadik helyen. Negyedik helyen 319 jelentést készítő vállalattal a „Construcion and materials”, azaz az „építőipar és anyagok” szektor áll. A vegyipar 304 jelentést kiadó vállalkozással az ötödik helyet szerezte meg.

9. ábra: Jelentést készítő vállalatok száma szektoronként

Forrás: saját szerkesztés a Corporate Register adatai alapján

Magyarországon kiadott jelentések

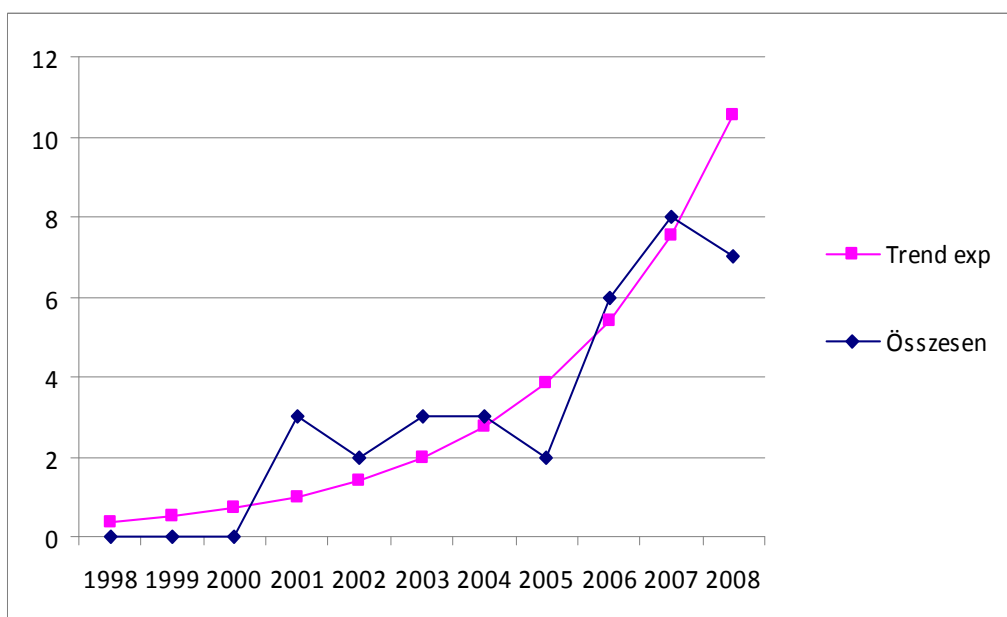
A Magyarországi vállalatok jelentéseit szintén a GRI és a Corporate Register adatai szerint elemeztük. Sajnos mindkét kezdeményezés esetében elmondható, hogy nem nyújtanak teljes képet a magyar jelentések tekintetében, ezért a széleskörű vizsgálathoz a KÖVET Egyesület adatait használjuk fel.

Magyarországi trendelemzés a GRI adatai alapján

Ahogy fent említettük, a GRI adatai sajnos a magyarországi jelentéseknek csupán töredékét tartalmazzák, azonban az európai adatokkal történő összevetéshez elengedhetetlen a GRI magyarországi adatait használni, hiszen valószínűleg a magyar viszonyok jellemzők a többi európai országra is, azaz feltételezzük, hogy más országokból is hiányos az adatszolgáltatás.

A magyar adatok jóval szerényebbek az európai jelentések számához képest, itt ugyanis a vizsgált 10 évben csupán 34 jelentés született. 1998 és 2000 között egyetlenegy jelentést sem adtak ki a GRI adatai szerint. A fordulópont 2001-re tehető, amikor már három jelentést tartott nyilván ez a szervezet. A növekedés kisebb-nagyobb visszaesésekkel itt is folyamatosnak mondható egészen 2007-ig. Az európai szinten megfigyelhető 2008-as hanyatlás kisebb mértékben ugyan, de Magyarországon is megmutatkozik.

10. ábra: A jelentések száma összesen

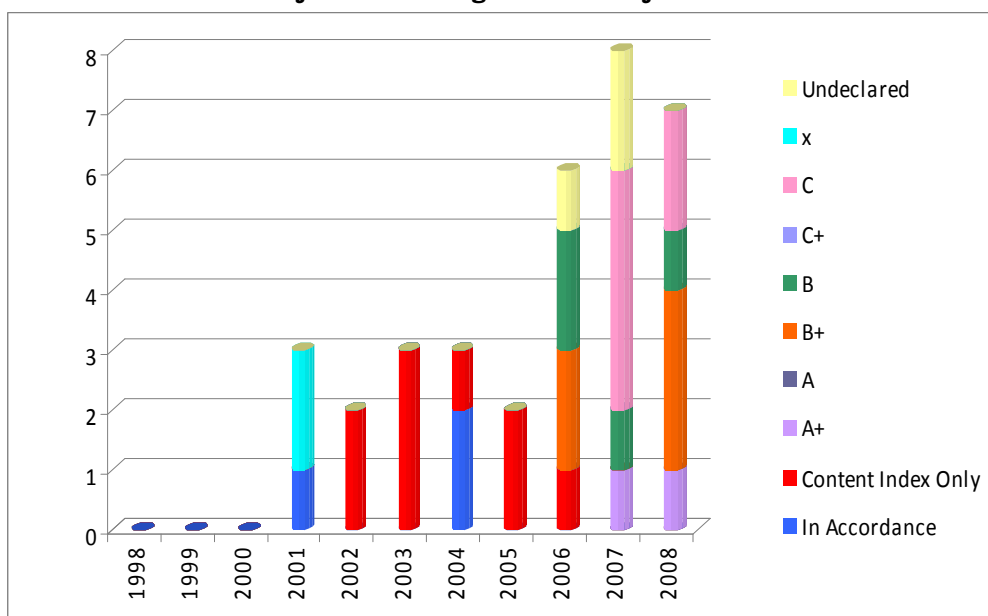

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján;

<http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009. 10. 20.

A következő ábra mutatja a jelentési szintek alakulását Magyarországon 1998 és 2008 között. Látható, hogy nagyobb változás 2006-ban történt, amikor már 2-2 „B” illetve „B+” szintű jelentést adtak ki. Magyarországon a vizsgált években összesen hat „C”, négy „B”, öt „B+” és két „A+” szintű jelentést adtak ki.

11. ábra: A jelentések megfelelési szintjeinek alakulása⁴

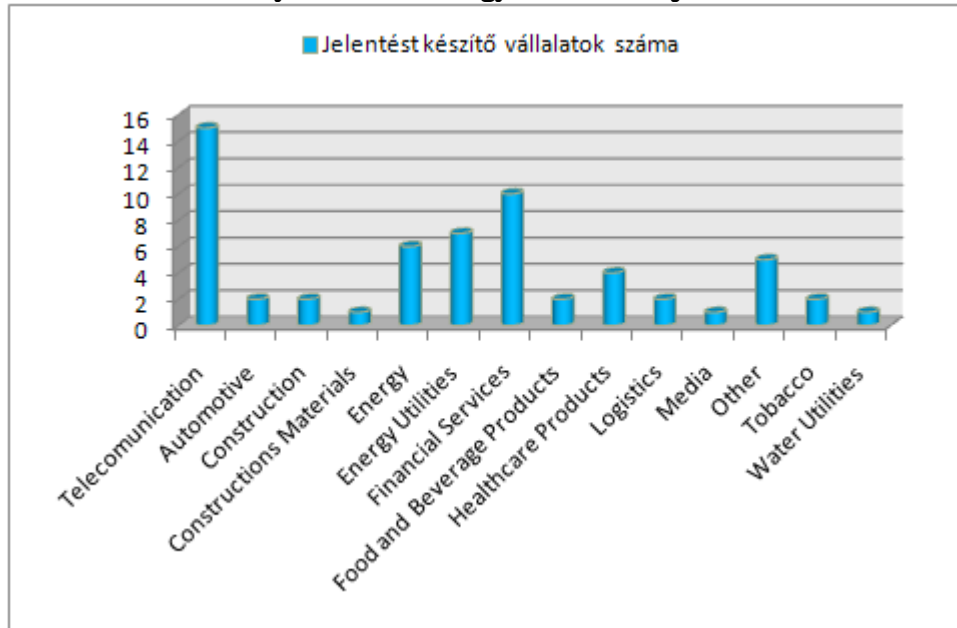
Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján;

<http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009. 10. 20.

⁴ Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján; <http://www.globalreporting.org/GRIReports/GRIReportsList/> letöltés ideje: 2009.10. 20.

A Magyarországon kiadott jelentések tekintetében is elvégeztük a szektoronkénti elemzést. A legtöbb vállalkozás (15) a telekommunikáció szektorában adott ki jelentést. A második a pénzügyi szolgáltatások szektora 10 jelentést készítő intézménnyel, a harmadik pedig az energia hasznosítás szektora 7 jelentést író gazdasági szervezettel.

12. ábra: A GRI által nyilvántartott magyar vállalatok jelentései szektoronként

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján

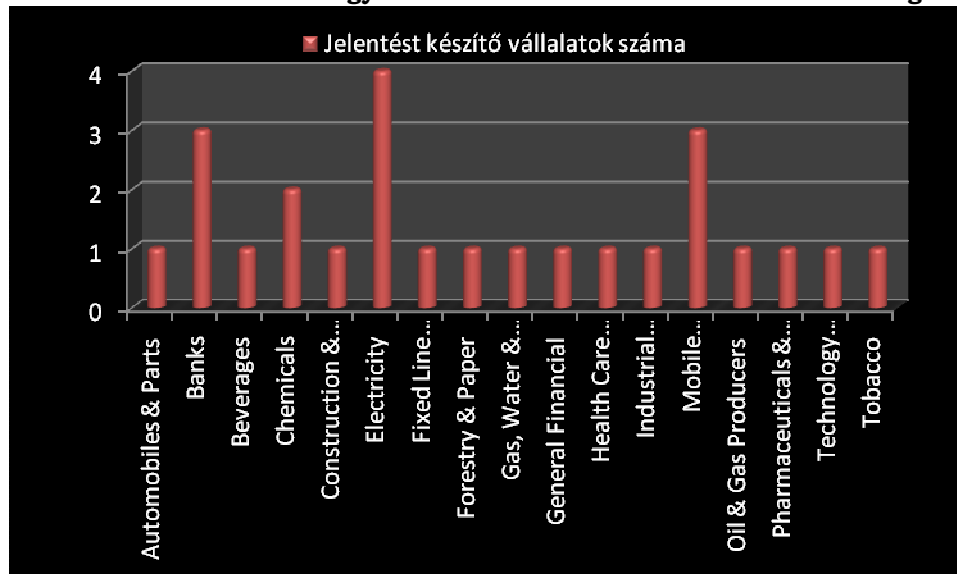
A GRI adatai alapján megállapítható, hogy a fenntarthatósági jelentések tekintetében a Magyarországon működő vállalatok kisebb-nagyobb mértékben követik az európai trendet (mind a jelentések számában, minősítésében valamint a vezető szektorok tekintetében). Nehezíti az adatok összehasonlítását az a tény, hogy az adatszolgáltatás hiányos. A vállalatok feladata lenne ugyanis jelentéseiket továbbítani a GRI számára. Azonban ahogy azt a fenti adatok is mutatják, nagyon kevés vállalat teszi ezt meg, holott ez a regisztráció teljesen ingyenes.

Magyarországi trendelemzés a Corporate Register adatai alapján

A Corporate Register rendelkezésre álló adatai szerint Magyarországon az elektronikai szektorban ad ki a legtöbb vállalat jelentést (13. számú ábra). Ebben a kategóriában a Corporate Register szerint négy intézmény bocsátott ki jelentést. Második helyen a bankszektor valamint a mobil-telekommunikációs vállalatok állnak, amelyeknél 3-3 vállalat adott ki jelentést. Két jelentéssel rendelkező vállalattal a vegyipar birtokolja a harmadik helyet a listán. A fennmaradó szektorokban egy-egy vállalat adott ki jelentést. Ez a szám igen csekélynek

mondható a nemzetközi adatok tükrében, így ez is azt igazolja, hogy a magyarországi vállalatoknak még van hová fejlődniük a társadalmi felelősségvállalás, s így a jelentések elkészítését illetően.

13. ábra: Jelentést készítő magyar vállalatok számának szektoronkénti megoszlása

Forrás: saját szerkesztés a Corporate Register adatai alapján

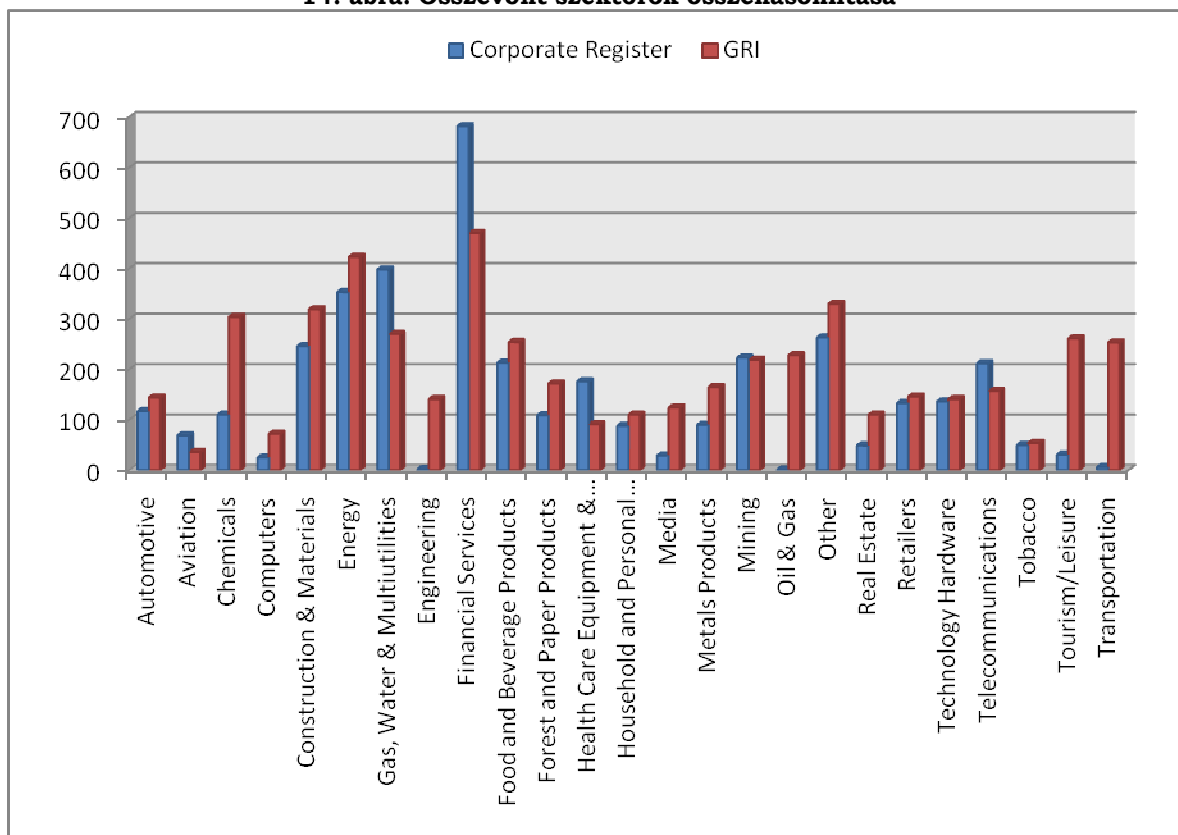
A GRI és a Corporate Register adatainak összehasonlítása

Érdekes összehasonlítanunk a GRI és a Corporate Register által összegyűjtött adatokat is. Az összehasonlítást nehezíti, hogy a két kezdeményezés más-más struktúrát követ. A Corporate Register-nél több szektor áll rendelkezésre, azaz a vállalatok szektorba sorolása sokkal „finomabb”, míg a GRI ugyan kevesebb szektort használ a besorolásánál, viszont ebből kifolyólag sokkal átláthatóbb is. Ezen kívül sok esetben a használt szektorok neve sem egyezik a két kezdeményezésnél. A GRI előnye a Corporate Registerrel szemben, hogy itt évenkénti csoportosítás is az érdeklődők rendelkezésére áll, így egy adott évet tekintve is gyűjthetünk információkat.

A fenti nehézségek ellenére igyekeztünk minél szélesebb körben elvégezni az összehasonlítást. A legtöbb szektor esetében közel azonos a két kezdeményezés által összegyűjtött adatok mennyisége, azaz információik szerint az egyes szektorokban közel azonos mennyiségű vállalat bocsátott ki jelentést 2008-ban. A legnagyobb eltérést a pénzügyi szektort illetően találjuk, azonban ez a szektorok különböző elnevezésével is magyarázható: míg a Corporate Register „Financial Services” elnevezést használ, addig a GRI-nél találhatunk „Banks” illetve „General Financial” elnevezésű szektorokat is. Azonban nyilvánvaló, hogy mindkét elnevezés, azaz a

bankok és az általános pénzügy is a pénzügyi szolgáltatások körébe tartozik. Ebből kifolyólag elvégeztük a hasonló területre vonatkozó szektorok összevonását. Itt már egyértelműen kirajzolódnak azok a szektorok, ahol jelentős különbségek állnak fenn a két kezdeményezés által összegyűjtött adatokban (14. ábra). Ilyen szektor például a szállítási, ahol a Corporate Register csupán hat jelentést kiadó vállalatot jelez, míg a GRI szerint 253 ilyen vállalat van. Jelentős különbség észlelhető még a turizmus/szabadidő szektorában, ahol a Corporate Register 31, míg a GRI 261 jelentést kibocsátó vállalatot jegyez.

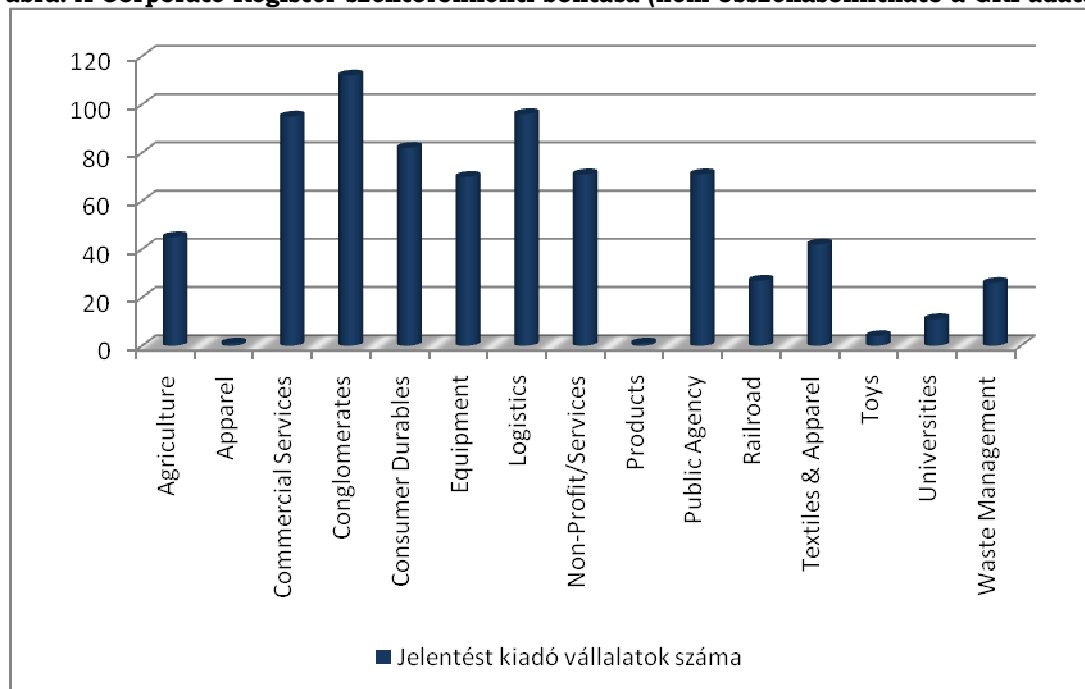
14. ábra: Összevont szektorok összehasonlítása

Forrás: saját szerkesztés a GRI és a Corporate Register adatai alapján

Vannak azonban olyan szektorok, amelyeket nem lehet összepárosítani, annyira eltérő a megnevezésük, a tartalmuk. Ezeket így külön diagramon ábrázoljuk (15. számú ábra). Látható, hogy a GRI-vel való összehasonlíthatatlanság ellenére ezen szektorokban működő vállalatok is jelentős számban bocsátottak ki jelentéseket: a konglomerátumok szektorában 112 vállalkozás készített jelentést, a logisztika szektorában 96, a kereskedelmi szolgáltatások esetében pedig 95 cég vállalkozott jelentés kiadására.

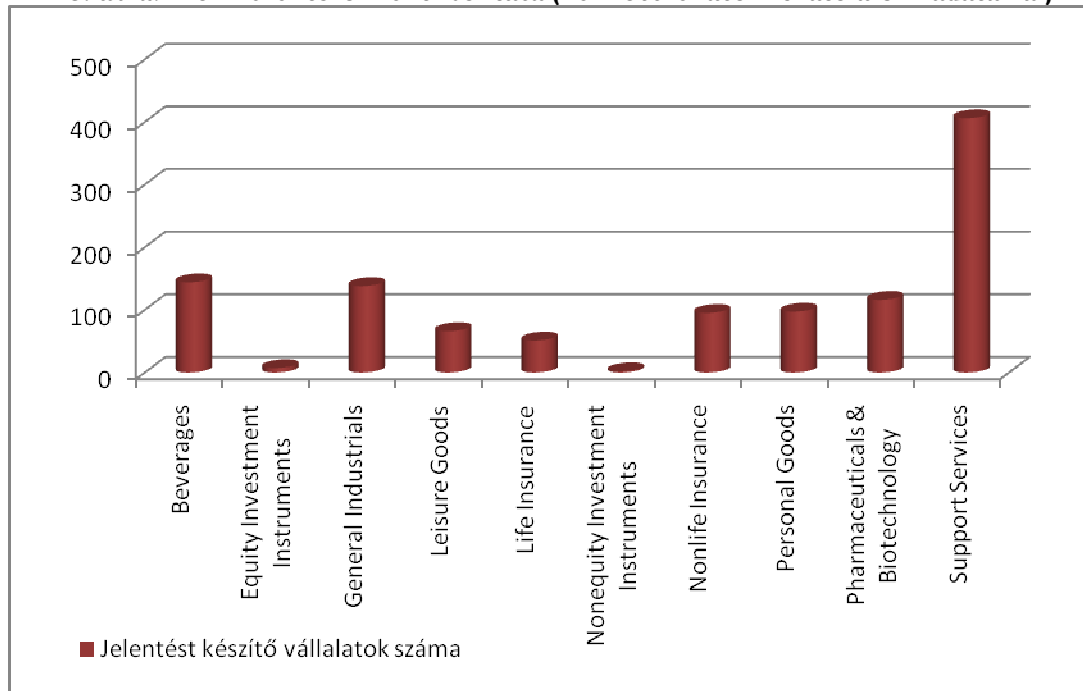
15. ábra: A Corporate Register szektoronkénti bontása (nem összehasonlítható a GRI adataival)

Forrás: saját szerkesztés a Corporate Register adatai alapján

A GRI esetében is vannak olyan szektorok, amelyeket nem lehet összeegyeztetni a Corporate Register által jegyzett szektorokkal (16. számú ábra). Látható, hogy itt a szektorok száma jóval kevesebb, viszont az egyes kategóriákba sokkal több vállalkozást soroltak be. A legjelentősebb szektornak a támogató szolgáltatásokat nevezhetjük, ugyanis itt 406 vállalat készített jelentést. A második legnagyobb szektornak az üdítőitalok kategóriája számít 144 vállalattal, a harmadiknak pedig az általános ipar 138 jelentést kiadó gazdasági szervezettel.

16. ábra: A GRI szektoronkénti bontása (nem összehasonlítható a CR- adataival)

Forrás: saját szerkesztés a GRI adatai alapján

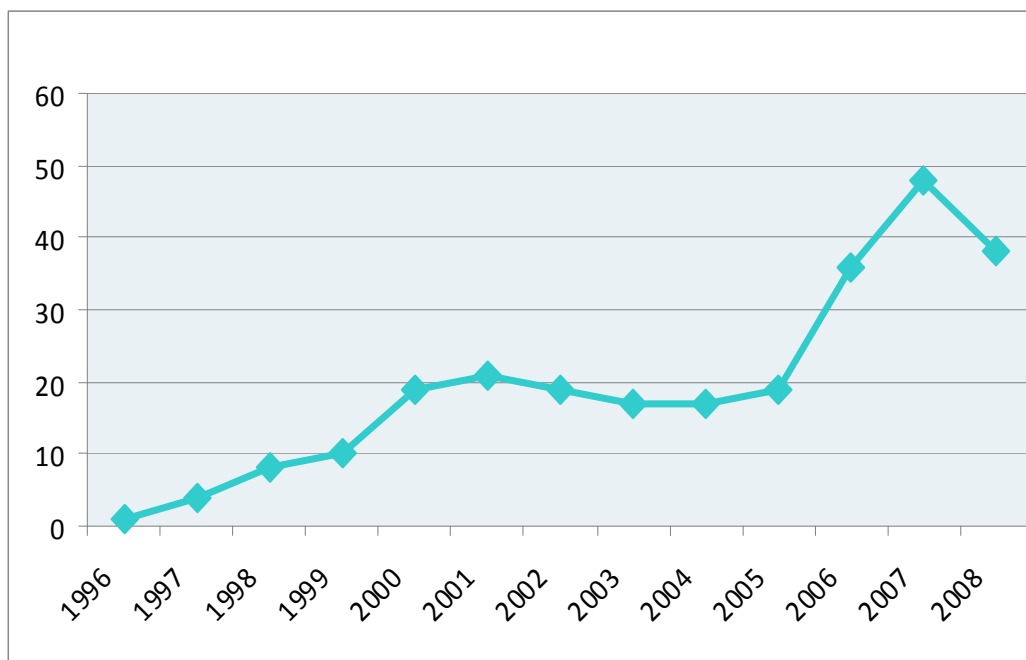
A következőkben a KÖVET adatai alapján vizsgáljuk a Magyarországon kiadott jelentéseket illetve azok fajtáit.

Magyar trendek a KÖVET adatai alapján

Magyarországon a KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdálkodásért 1996 óta folyamatosan gyűjti a vállalkozások által kiadott jelentéseket. Honlapján összesen 87 vállalat 268 jelentése található meg, melyek teljesen egészében feldolgozásra kerültek. Az adatok elemzésének eredményét a következőkben ismertetjük.

Az alábbi ábrából egyértelműen megállapítható, hogy a jelentések száma 1996 óta szinte folyamatosan nő, csupán 2002 és 2005 között figyelhető meg egy kisebb hanyatlás. A legutolsó évben, 2008-ban szintén megfigyelhető egy kisebb csökkenés, ez valószínűleg a gazdasági válságnak tudható be. A jelentések száma 2007-ben volt a legmagasabb, összesen 48 jelentést adtak ki. Ezek az adatok arra engednek következtetni, hogy a vállalatok egyre inkább felismerik a társadalmi, környezeti felelősségvállalás fontosságát, s egyre többen érzik úgy, hogy mindezt egy jelentés kiadásával is demonstrálniuk kell.

17. ábra: Jelentések száma 1996 és 2008 között

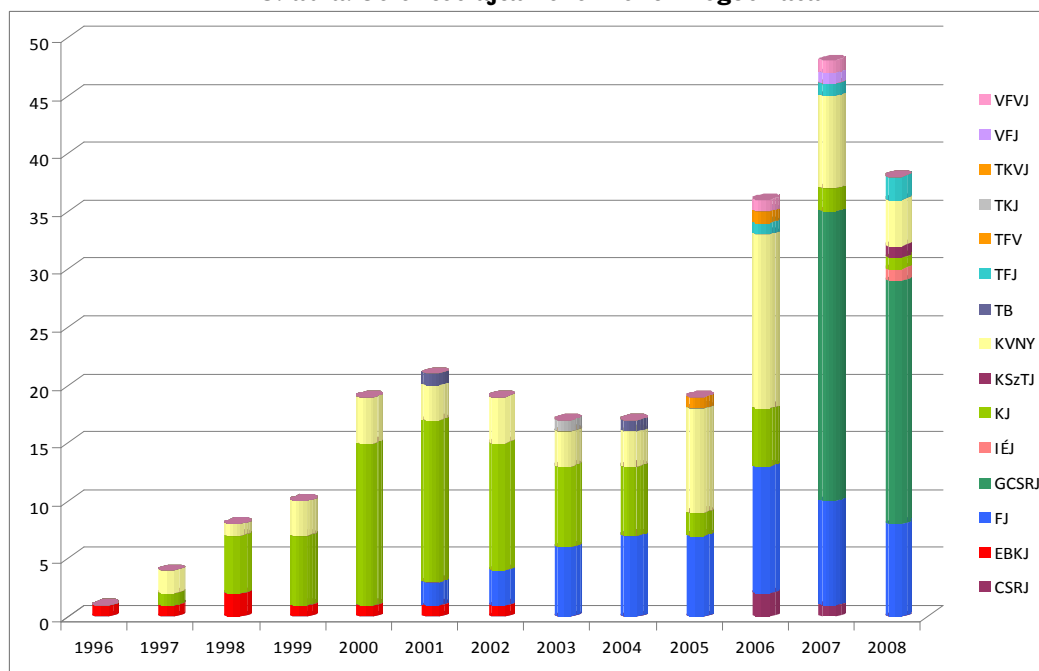

Forrás: Saját szerkesztés a KÖVET adatai alapján: <http://www.kovet.hu/view/main/160.html>; letöltés ideje: 2009. 10. 21.

A következő ábra már egy kicsit pontosabb képet nyújt az egyes jelentésfajtákról illetve azok népszerűségéről. A leggyakrabban *Környezeti Jelentést* adtak ki, 1996 és 2008 között összesen 74 darabot. A második legnépszerűbb a *Környezetvédelmi Nyilatkozat*, ebből 59 született. 53 darabbal harmadik a *Fenntarthatósági Jelentés* lett. A ma oly népszerűnek számító *Good CSR Jelentés* 2007-ben jelent meg először 25 darabbal, 2008-ban is ebből készült a jelentések közül a legtöbb (21 darab), így ez számít a negyedik legnépszerűbb jelentésfajtának. A következő jelentésfajtánál egy „éles szakadék” található, hiszen *EBK-Jelentésekből*⁵ csupán 8 darab készült a vizsgált 12 évben. A következő jelentések száma már-már elhanyagolhatónak tekinthető, hiszen *Társadalmi Felelősségvállalási Jelentésből* 4 darab, *CSR Jelentésből* 3, *Társadalmi Beszámoló*ból, valamint *Vállalati Felelősségvállalási Jelentésből* 2-2 darab, *Integrált Éves Jelentésből*, *Környezeti*, *Szociális és Társadalmi Jelentésből*, *Társadalmi Felelősségvállalásból*, *Társadalmi és Környezeti Jelentésből*, *Társadalmi és Környezetvédelmi Jelentésből*, valamint *Vállalati Felelősség Jelentésből* csupán 1-1 darab készült.

⁵ „Egészség, Biztonság, Környezet” rövidítésből származik, a klasszikus CSR Jelentés elődje

18. ábra: Jelentésfajták évenkénti megoszlása

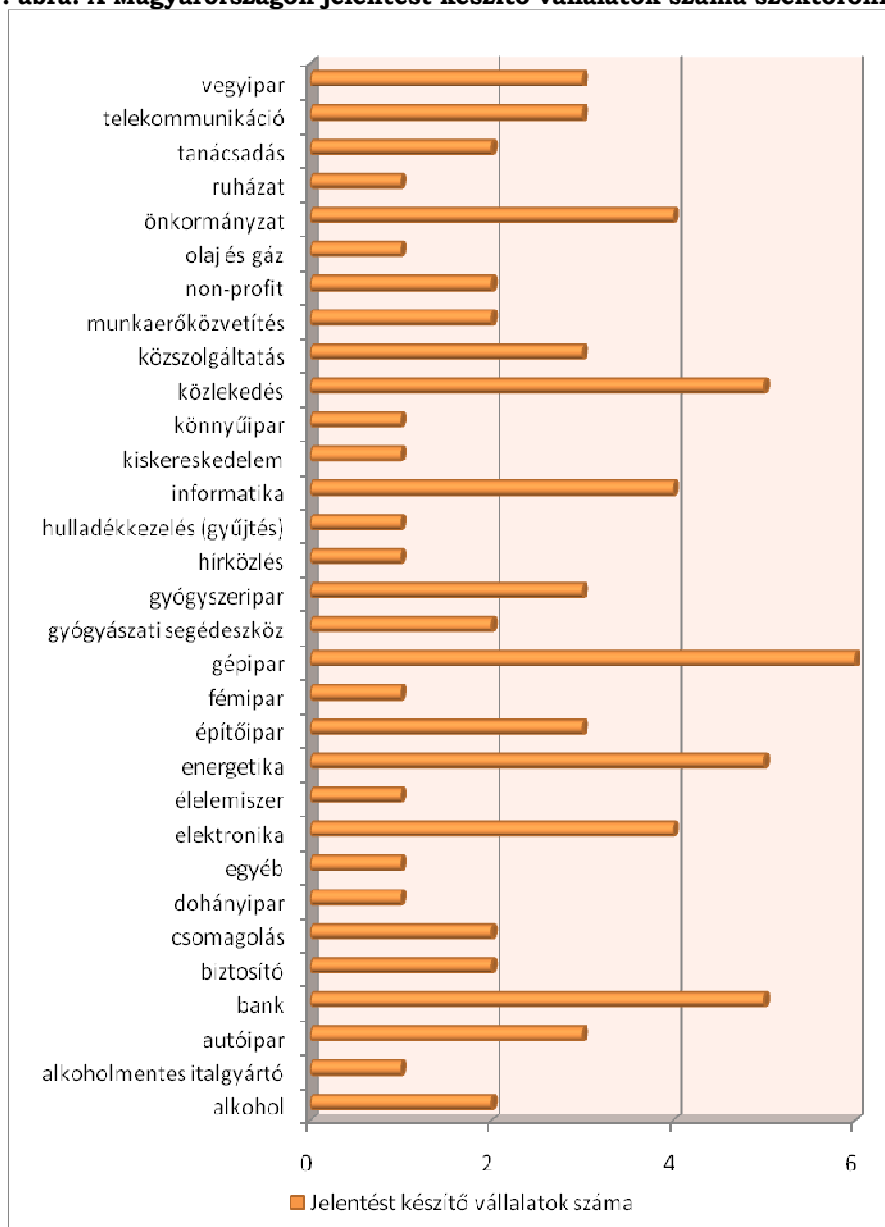

Forrás: Saját szerkesztés a KÖVET adatai alapján: <http://www.kovet.hu/view/main/160.html>; letöltés ideje: 2009. 10. 21.

Magyarországon 1996-ban a legelső jelentést, amely egy EBK-Jelentés volt, a MOL Magyar Olaj és Gázipari Rt. adta ki. Abban az évben ez volt az egyetlen ilyen jellegű jelentés hazánkban. A legtöbb jelentést is ez a vállalat készítette el, összesen 13 darabot adtak ki az elmúlt 12 évben. A kapott adatok azt mutatják, hogy Magyarországon átlagosan 2,8 jelentés született 1996 és 2008 között. Ez a szám önmagában nem tűnik nagynak, azonban – ahogy a fenti táblázatok is mutatják – ez egy növekvő tendencia eredménye. 1996 és 1999 között csupán 23 jelentés látott napvilágot, míg 2000-2008 között 234. A különbség óriási!

A jelentések szektoronkénti vizsgálata - ahogy a következő ábra is mutatja - sokszínű képet mutat, ugyanis jelentős azon szektorok száma, ahol csupán egy gazdasági szervezet vállalkozott a jelentés elkészítésére. A KÖVET Egyesület adatai szerint hazánkban a gépipari szektorban adott ki a legtöbb vállalat jelentést. Összesen hat intézmény vállalkozott erre. A második helyet három szektor is birtokolja: a bank, az energetika, valamint a közlekedés szektorában is öt-öt vállalkozás bocsátott ki jelentést. Négy jelentést kiadó vállalkozással a harmadik helyen szintén három szektor áll: elektronika, informatika, valamint az önkormányzatok szektora négy-négy jelentést adott ki. Sajnos azon szektorok száma a legnépesebb, ahol a legkevesebb, csupán egy-két jelentést készítő vállalkozást tart nyilván a KÖVET.

19. ábra: A Magyarországon jelentést készítő vállalatok száma szektoronként

Forrás: Saját szerkesztés a KÖVET adatai alapján

A fenti eredmények tükrében egyértelműen megállapíthatjuk, hogy az elmúlt évek alatt a jelentések száma és fajtája csaknem folyamatosan nőtt, ami azt jelenti, hogy a vállalatok egyre több figyelmet szentelnek a jelentésírásnak. Ezt tanúsítja az is, hogy akadnak olyan vállalkozások, amelyek egy évben több fajta jelentés kiadására is vállalkoztak.

A jelentések szektoronkénti vizsgálata azonban egy kissé szomorúbb képet nyújt, hiszen ezen a területen még van mit javítania a magyar vállalkozásoknak. A szektoronkénti elemzés korlátját jelenti, hogy Magyarországon vannak olyan szektorok, amelyekben csak egy-két jelentést adnak ki évente, így az összehasonlítás nem ad statisztikailag értékelhető eredményt.